

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 103/12
Λουξεμβούργο, 19 Ιουλίου 2012

Απόφαση στην υπόθεση C-154/11
Ahmed Mahamdia κατά Αλγερίας

Ένα αλλοδαπό κράτος δεν μπορεί να αντιτάσσει το προνόμιο της ετεροδικίας κατά αγωγής που ασκεί βάσει του εργατικού δικαίου μισθωτός πρεσβείας του, εφόσον τα καθήκοντα που εκτελεί ο εν λόγω μισθωτός δεν εμπίπτουν στην άσκηση δημόσιας εξουσίας

Ως εκ τούτου, ο εργαζόμενος μπορεί να προσφύγει ενώπιον των δικαστηρίων του τόπου εγκατάστασης της οικείας πρεσβείας

Ο Α. Mahamdia, αλγερινής και γερμανικής ιθαγένειας, εργαζόταν για το Αλγερινό κράτος ως οδηγός στην πρεσβεία του κράτους αυτού στο Βερολίνο (Γερμανία). Προσέφυγε ενώπιον των γερμανικών δικαστηρίων αμφισβητώντας την εγκυρότητα της απόλυσής του και ζήτησε να του καταβληθεί αποζημίωση. Εντούτοις, η Αλγερία υποστήριξε ότι, ως αλλοδαπό κράτος, απολαύει στη Γερμανία του προνομίου της ετεροδικίας, αναγνωριζόμενου από το διεθνές δίκαιο, κατά το οποίο ένα κράτος δεν μπορεί να υπάγεται στη δικαιοδοσία άλλου κράτους. Επιπλέον, η Αλγερία επικαλέστηκε τη ρήτρα που περιλαμβανόταν στη σύμβαση εργασίας που είχε συνάψει με τον Α. Mahamdia, σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση διαφοράς, αποκλειστική αρμοδιότητα να αποφανθούν συναφώς έχουν τα αλγερινά δικαστήρια.

Στο πλαίσιο αυτό, το Landesarbeitsgericht Berlin-Brandenburg (ανώτατο περιφερειακό δικαστήριο εργατικών διαφορών του Berlin-Brandenburg) ζητεί από το Δικαστήριο να ερμηνεύσει τον κανονισμό 44/2001¹, που θεσπίζει, μεταξύ άλλων, κανόνες σχετικούς με τη διεθνή δικαιοδοσία σε ατομικές συμβάσεις εργασίας. Οι κανόνες αυτοί αποβλέπουν στη διασφάλιση της κατάλληλης προστασίας του εργαζόμενου ως ασθενέστερου συμβαλλόμενου μέρους. Επομένως, όταν ο εργοδότης έχει την κατοικία του εκτός του εδάφους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο εργαζόμενος μπορεί να τον εναγάγει ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου βρίσκεται η «εγκατάσταση» του εν λόγω εργοδότη όπου ο εργαζόμενος παρέχει την εργασία του.

Με τη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι η πρεσβεία τρίτου κράτους σε κράτος μέλος συνιστά «εγκατάσταση» κατά την έννοια του κανονισμού, στο πλαίσιο διαφοράς σχετικής με σύμβαση εργασίας την οποία έχει συνάψει η εν λόγω πρεσβεία στο όνομα του διαπιστευόντος κράτους, υπό τον όρο ότι τα καθήκοντα που εκτελεί ο εργαζόμενος δεν εμπίπτουν στην άσκηση δημόσιας εξουσίας.

Συγκεκριμένα, ακριβώς όπως κάθε άλλη δημόσια αρχή, η πρεσβεία δύναται να αποκτά ενοχικά δικαιώματα και να αναλαμβάνει υποχρεώσεις. Τούτο συμβαίνει όταν συνάπτει συμβάσεις εργασίας με πρόσωπα που δεν εκτελούν καθήκοντα εμπίπτοντα στην άσκηση δημόσιας εξουσίας. Επιπλέον, μια πρεσβεία μπορεί να εξομοιωθεί προς κέντρο επιχειρήσεων που εκδηλώνεται με διαρκή τρόπο προς τα έξω. Επίσης, μια αμφισβήτηση στον τομέα των εργασιακών σχέσεων, όπως εν προκειμένω, παρουσιάζει επαρκή σύνδεσμο με τη λειτουργία της εν λόγω πρεσβείας όσον αφορά τη διαχείριση του προσωπικού της.

Όσον αφορά το προνόμιο της ετεροδικίας που επικαλείται η Αλγερία, το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι η ετεροδικία αυτή δεν έχει απόλυτη αξία. Αναγνωρίζεται γενικώς όταν η διαφορά αφορά πράξεις

¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (JO 2001, L 12, p. 1).

εθνικής κυριαρχίας. Αντιθέτως, η ετεροδικία δύναται να αποκλειστεί όταν η δικαστική προσφυγή αφορά πράξεις που δεν εμπίπτουν στην άσκηση δημόσιας εξουσίας.

Επομένως, η αρχή του διεθνούς δικαίου σχετικά με την ετεροδικία των κρατών δεν παραβιάζεται όταν ο κανονισμός 44/2001 εφαρμόζεται σε διαφορά ανακύπτουσα από την εκ μέρους του εργαζομένου αμφισβήτηση της εγκυρότητας της καταγγελίας της σύμβασης την οποία συνήψε με ορισμένο κράτος, υπό τον όρο ότι το επιληφθέν δικαστήριο διαπιστώνει ότι τα καθήκοντα που εκτελούσε ο οικείος εργαζόμενος δεν εμπίπτουν στην άσκηση δημόσιας εξουσίας.

Όσον αφορά την περιλαμβανόμενη στη σύμβαση εργασίας του A. Mahamdia ρήτρα σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση διαφοράς, αποκλειστική αρμοδιότητα να αποφανθούν συναφώς έχουν τα αλγερινά δικαστήρια, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο κανονισμός 44/2001 περιορίζει τη δυνατότητα παρέκκλισης από τους κανόνες δικαιοδοσίας που αυτός θεσπίζει. Το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι μια συμφωνία παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας συναφθείσα πριν τη γένεση της διαφοράς δεν μπορεί να απαγορεύει στον εργαζόμενο να προσφύγει στα δικαστήρια που καθίστανται αρμόδια κατ' εφαρμογή των ειδικών κανόνων του κανονισμού αυτού για τις ατομικές συμβάσεις εργασίας. Συγκεκριμένα, στην αντίθετη περίπτωση, ο σκοπός προστασίας του εργαζομένου, ως ασθενέστερου συμβαλλομένου, δεν θα ήταν δυνατόν να επιτευχθεί.

Επομένως, μια συμφωνία παρέκτασης διεθνούς δικαιοδοσίας συναφθείσα μετά τη γένεση της διαφοράς μπορεί μόνο να παράσχει στον εργαζόμενο τη δυνατότητα να προσφύγει, πέραν των δικαστηρίων που έχουν υπό κανονικές συνθήκες δικαιοδοσία κατ' εφαρμογή του κανονισμού 44/2001, και σε άλλα δικαστήρια, περιλαμβανομένων, ενδεχομένως, και δικαστηρίων που έχουν την έδρα τους εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος..

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582